

MUSICALS PÅ SKOLESKEMAET

Undervisningsmateriale

Fredericia

Musical

Teater

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

INDHOLDSFORTEGNELSE

Om materialet.....	3
Om musicals.....	4
Hvad er en musical?.....	4
Musicals historie.....	5
Om Fredericia Musicalteater.....	9

OPGAVER OG ØVELSER

Om teatrets semiotik.....	15
Opgave 1 - en teaterforestillings ”tegn”.....	15
Ekstra opgave - kompositionsøvelse.....	18
Opgave 2 - semiotik analyse af plakat.....	18
Opgave 3 - en semiotisk analyse i praksis.....	19
Musicalanalyse.....	21
Opgave 1 - De nødvendige fakta.....	21
Opgave 2 - Analyse af elementer.....	21
Opgave 3 - Fortolkning.....	23
Ekstra opgave - Realisationsanalyse.....	23
Sådan skriver du en anmeldelse.....	24
Opgave 1 Eksempler på anmeldelser.....	24
Opgave 2 Forberedelse til jeres egen anmeldelse.....	25
Opgave 3 - Skriv den anmeldelse!.....	26
Dramaøvelser til arbejdet med musicals.....	27
Opvarmning.....	27
Fordybelse.....	29
Kompositionsopgave.....	30
Evaluerings.....	30
Teater-ordbog.....	31

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

OM MATERIALET

På Fredericia Musicalteater vil vi gerne have musicals på skoleskemaet. Det vil vi gerne af flere grunde – for det første synes vi selv, at det er den mest fantastiske, overvældende, smukke, sjove, rørende teatergenre, og at det er store oplevelser, som er alle forundt. At se musicals allerede i skolen kan give eleverne oplevelser, de potentielt husker for livet.

For det andet er der et stort læringspotentiale i arbejdet med musicals og teater. Ofte vil vores forestillinger behandle emner, der let kan integreres i undervisningen – fx relationer, historiske perioder eller samfundsmæssige strukturer og overvejelser.

Og for det tredje er der stor evidens for, at børn og unge opnår en lang række fordele ved at se og arbejde med teater. Liveoplevelsen har potentiale til at påvirke børn og unge i lang tid. Derudover viser studier:

- uafhængigt af socioøkonomiske baggrunde vil børn og unge ved at opleve teater få trænet deres koncentrationsevner
- børn og unge vil ved at opleve teater blive bedre til at føle sympati og ikke mindst empati med andre
- børn og unge træner deres fantasi og forestillingsevner
- børn og unge kan blive bedre til at læse, at forstå sociale strukturer og at sætte sig ind i historiske begivenheder
- teater kan også skabe et rum for at reflektere over og snakke om nogle tunge emner samt komme med nye perspektiver på selvet og verden.

Vi har derfor lavet dette materiale. Det er tænkt som en hjælp og inspiration til arbejdet med musicals, og der er både opgaver og øvelser til før og efter et teaterbesøg. De fleste af opgaverne og øvelserne kan varieres efter dine elevers niveau og kan således bruges på de fleste klassetrin. I materialet kan du og dine elever desuden læse om, hvad en musical er, læse om Fredericia Musicalteater og udfordre hinanden i en musicalquiz.

Tak fordi du har valgt at kigge i vores materiale. Vi ønsker dig god fornøjelse med at sætte musicals på skoleskemaet!

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

OM MUSICALS

HVAD ER EN MUSICAL?

En musical er en teatergenre, men det kan være svært at sige 100 %, hvad genren præcist skal indeholde. Der findes nemlig mange forskellige slags musicals, og genren er både ny og i rivende udvikling.

Man kan dog trygt sige, at en musical indeholder musik. Musikken vil typisk være et hovedelement i forestillingen, selvom der både findes musicals, hvor folk både snakker og synger, og hvor de kun synger. En musical, hvor der kun er sang og ingen snak, kaldes for en gennemkomponeret musical. I mange musicals vil sangene være med til enten at drive handlingen fremad eller at uddybe nogle af de tanker og følelser, som forestillingens karakterer har. Sommetider vil en musical være baseret på sange, der allerede eksisterer for eksempel musicalen Mamma Mia, der indeholder sange af ABBA. Dette kaldes en jukebox-musical. For det meste vil sangene dog være komponeret specifikt til musicalen.

Balkonen i Store Sal hos Fredericia Musicalteater. Foto af?

En del musicals indeholder også dans eller andre former for koreograferede bevægelser. Dans kan ligesom musik være med til at uddybe tanker og følelser hos forestillingens karakterer, og den kan også bruges til at understrege forestillingens temaer.

Ligesom andre teaterforestillinger har musicals også scenografi, kostumer, lys, lyd, karakterer, temaer og en masse andre elementer, der skal arbejde sammen og gå op i en højere enhed. Hvad adskiller musicals fra andre teaterforestillinger er typisk den store rolle, som musik og sang vil spille. Skuespillere i musicals – eller musicalperformere – skal typisk være eksperter udi både skuespil, sang og dans. Derfor kalder man dem sommetider triple threats.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

MUSICALENS HISTORIE

Her kommer en kort gennemgang af musicalens historie, og hvad der kom før musicalen, som har formet den til at være den genre, vi kender i dag.

Vaudeville

Vaudevillen var en underholdende, musikalsk komedie, som opstod i Frankrig i starten af 1700-tallet, og som blev populær i Danmark takket være Johan Ludvig Heiberg. Heiberg var inspireret af den franske form samt den tyske filosof Hegel og af dansk komik af blandt andre Ludvig Holberg. Heiberg overtog ikke direkte den franske form, men skabte sin helt egen udgave af den.[1] Forestillingerne var lette og sjove og udgav sig ikke for at være højkulturelle. De hentede inspiration fra og var knyttede til deres samtid, hvor de gjorde grin med aktuelle begivenheder og personer, og endda nogle gange var parodier på operaer.[2] På den måde kan man argumentere for, at de har noget til fælles med musical-genren, der også typisk er et produkt af sin samtid, men måske endnu mere med revy-genren der sammen med operetten er næste nedslag.

Operette og revy

Både operetter og revyer opstod i 1850'erne. Operetter og revyer dominerede de danske scener fra Jylland til København med deres lette tilgængelighed for publikum og deres stik til aktuelle begivenheder.[3]

Revyer består af sketches, monologer og sange (i dansk sammenhæng typisk viser), som enten er narrativer i sig selv, men som oftest refererer til aktuelle begivenheder og personer. Revyen havde i ældre tid både sin storhedstid rundt omkring i landet og på forskellige teatre i København som Casino, Scala, Nørrebro Teater og Varieté Teatret, mens vi i dag primært har Cirkusrevyen samt en række, traditionsrige revyer rundt omkring i landet som for eksempel Sønderborgrevyen og Rottefælden.[4]

Operetter opstod i Frankrig og betyder "let opera". I modsætning til operaen er dens melodier meget tilgængelige, og den handler om emner, der er relaterbare for den almindelige befolkning. Handlingen er som regel sjov med en happy-end og kan godt parodierte aktuelle personer. Den franske operette handler meget om almindelige menneskers liv, mens den tyske handler mere om overklassen.[5]

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

Den første musical

En kendt operette er den amerikanske Showboat fra 1927, der også bliver betegnet som den første musical, sådan som begrebet typisk er brugt i dag. Her var det første gang, at man så sangene og musikken totalt integrerede med historien, så de ikke kunne fungere uden hinanden. Den handler om showbusiness, racespørgsmål og alkoholisme og blev en forløber for sin tid, idet de næste store musicals først begyndte at opstå i 1940'erne med musicalmakkerparret Rodgers og Hammerstein.

Musicalen havde det hårdt i 1930'erne på grund af børskrakket og konkurrencen fra film, og selvom store komponister som blandt andre George Gershwin, Kurt Weill, Richard Rodgers, Lorenz Hart og Cole Porter skrev værker, er det hovedsageligt de senere musicals, som stadig spilles i dag (med få prominente undtagelser som for eksempel Anything Goes af Cole Porter fra 1934). Gennemgangen af musicalhistorien vil i første omgang fokusere på Amerika og London, da det hele startede her.

Musicalens guldalder (1943-1968)

I 1943 kom den første Rodgers og Hammerstein-musical Oklahoma!, der så tilbage på et Amerika uden krig, men med cowboys og farmere der konkurrerer om pigers gunst. Som noget virkelig banebrydende var der en lang balletsekvens (den såkaldte drømmeballet), der cementerede dansens fortællende funktion og tilhørsforhold til musicalen. Rodgers og Hammerstein og den stil, de lagde for dagen, dominerede musicalen i 1940'erne og 1950'erne og bliver sommetider kaldt for musicalens guldalder. Her var (mere eller mindre) lykkelige slutninger tilsat dans og sang i integrerede helheder, og denne tid producerede hits som Carousel, The King and I, Annie Get Your Gun, Kiss Me Kate, Guys and Dolls, My Fair Lady og The Sound of Music. Til sidst i perioden begyndte forestillinger som West Side Story, Spillemand på en Tagryg og Cabaret dog at nedbryde nogle af konventionerne og havde blandt andet ulykkelige slutninger. Broadway havde ikke så meget mere at komme med, og det var da også på et Off-Broadway teater i slutningen af 1960'erne, at Hair fik premiere.

En ny tid for musicals (1968-1990)

Hair var banebrydende for musicalen på den måde, at den indførte rockmusik og ungdomskultur på scenen, hvilket også kunne ses i 1972 med Grease. Der blev dog også lavet forestillinger, som afveg fra dette, som for eksempel Chicago og A Chorus Line, der behandlede bagsiderne af Broadways berømmethed. Det blev London, som hovedsageligt dominerede 1970'erne og 1980'erne takket være musicalkomponisten Andrew Lloyd Webber. I de år lavede han (ofte i samarbejde med Tim Rice) en række kæmpe hits, blandt andre Jesus Christ Superstar, Evita, Cats og ikke mindst Phantom of the Opera. De er alle funderede på rockmusik, mange af dem er gennemkomponerede, og de har kæmpe scenografier og masser af udstyr, hvilket også leder til, at de ofte bliver omtalt som megamusicals. I samme periode var der en række andre megamusicals, som dog valgte ikke at bruge rockmusik.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

Det var hovedsageligt Alain Boublil og Claude-Michel Schönbergs Les Misérables samt deres andet hit Miss Saigon og så Björn Ulvæus' og Benny Andersons Chess. Stephen Sondheim producerede også en række populære forestillinger i denne periode, blandt andre Sweeney Todd og Assassins.[7]

Musicalen i dag (1990-)

Fra 1990'erne og frem til i dag er billedet blevet mere blandet. På den ene side bliver de gamle musicals genopsat igen og igen, mens Disney også har indtaget markedet og lavet adskillige af sine populære tegnefilm om til populære musicals. På den anden side bliver der også produceret nye forestillinger, der bestemt lader sig inspirere af tidligere tider, men som også bringer noget nyt på bordet især i forhold til temaer. Teaterforsker Ethan Mordden bemærker om den moderne musical, at den blander musikgenrer på kryds og tværs, og at det er populært at basere sine musicals på gamle historier eller myter. Desuden er det helt normalt ikke at have en egentlig hovedperson, men en masse karakterer i centrum.[8] Af fremtrædende hits fra de sidste 30 år kan nævnes Rent fra 1996, der tackler homoseksualitet og AIDS, Spring Awakening fra 2006 der handler om unge og sex, Next to Normal fra 2008 der handler om psykiske sygdomme, Dear Evan Hansen fra 2015 der behandler ensomhed og selvmord blandt unge, og Hamilton fra 2015 der med hiphop og bevidst brug af forskellige etniciteter fortæller den amerikanske historie. Der bliver dog lavet virkelig mange forskellige forestillinger i forskellige genrer og med forskellig musik. For eksempel var vinderen af The 2019 Tony Awards musicalen Hadestown, der med pop- og hip hop-musik genfortæller den græske myte om Orpheus og Eurydice. et bredt spektrum sætter fokus på alt det, som musicals kan og vil.

Spring Awakening, SHOWCASE (2023). Foto af Søren Malmose

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

Musicalen i Danmark

Den korte gennemgang af musicalhistorien her har primært været baseret på amerikansk og britisk musical-historie, fordi det var her, at genren blev udviklet, og fordi produktionen af danske musicals først startede ret sent. Vi spillede operetter og politisk teater, selv efter at musicalen var blevet populær i Amerika og England. Når vi en sjælden gang opsatte amerikanske musicals, var det ifølge lektor i teater- og performancestudier Michael Eigtved ”ikke altid i særlig overbevisende opsætninger”. [9] Det ændrede sig dog sidst i 1960’erne og 1970’erne med Hair og Jesus Christ Superstar, der begge blev sat op i Danmark kort efter deres verdenspremierer. Nu begyndte man at spille både de gamle klassikere og nyere forestillinger, og i 1980’erne begyndte vi også selv at producere danske musicals: Sebastian fik sit første hit med Skatteøen, og Berlin ’84 med musik af Anne Linnet blev sat op på Bellevue Teater, mens musicalen Esther af Paul Hammerich og Bent Fabricius-Bjerre blev sat op på Det Kongelige Teater. I 1990’erne blev Østre Gasværk Teater og Gladsaxe Teater de store musicalteatre og især opsætningen af Les Misérables på Østre Gasværk gav musicalen luft under vingerne. Den danske musical Atlantis var inspireret af blandt andre Andrew Lloyd Webber og Les Misérables og var en af de første gennemkomponerede, danske musicals, som også gav plads til, at en række nye skuespillere og dansere kunne vise, hvad de kunne.

Åbningen af musicalakademiet i Fredericia (i dag Den Danske Scenekunstscole – Musicalakademiet Fredericia) i år 2000 viste behovet for performere, der både kunne spille skuespil, synge og danse. I 1994 genåbnede Det Ny Teater desuden med rammerne til at bringe en række af de store megamusicals til Danmark, blandt andet Phantom of the Opera. [10] I 2000’erne og frem begyndte det daværende Fredericia Teater at få international opmærksomhed og anerkendelse for deres Disney-opsætninger og store arbejde med at udvikle musicalgenren – et udviklingsarbejde som Fredericia Musicalteater fortsætter den dag i dag, samtidig med at vi på et bredt spektrum sætter fokus på alt det, som musicals kan og vil.

Fredericia Musicalteaters Store Sal.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

OM FREDERICA MUSICALTEATER

Fredericia Musicalteater er det eneste statsstøttede musicalteater i Norden. Vi er specialiserede inden for genren musicals og opsætter både kendte musicals, nye musicals og udvikler egne musicals. Vi tager genren seriøst som den komplekse kunstform, den har potentiale til at være, og er ikke bange for at tage kunstneriske udfordringer op. Vores mål er at være et varemærke for Fredericia og samtidig et kunstnerisk fyrtårn for hele Danmarks musicalscene.

Charles Tante (2023). Foto af Søren Malmose

Ingvar! (2023). Foto af Søren Malmose

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

Fredericia Musicalteater står på skuldrene af en lang og til tider dramatisk historie, men med en meget vigtig ting der går igen – nemlig en by der vil scenekunsten så meget, at den igen og igen kæmper for, at byen får sit eget teater.

Come From Away (2022). Foto af Søren Malmose

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

Lidt historie

Ifølge bogen ”Fredericia Theater gennem 100 år” af Gunnar Quist er det en royal, som teatret kan takke for sin eksistens i dag, nemlig Frederik VII. Han opholdt sig en periode i Fredericia, hvor han blandt andet blev udnævnt til æresborger, og da en klub skulle købe et nyt klublokale, købte den daværende prins Frederik Carl Christian 400 aktier i klubben på den betingelse, at klubbens lokaler indeholdt et teater. Klubben navngav sig på denne baggrund Frederiksklubben. Således startede teaterdriften på Prinsessegade, hvor Fredericia Musicalteater også i dag holder til.

Det gik op og ned med teatret på Prinsessegade, men prins Frederik Carl Christian svigtede aldrig Fredericia, heller ikke da han blev kong Frederik VII, og han støttede klubben og teatret hele sit liv.

I 1882 blev det besluttet at forny teatret, så det nu indeholdt 500 siddepladser og 200 ståpladser. Indvielsen fandt sted 24. juni 1883 med et gæstespil fra Det Kongelige Teater.

I 1896 går klubben konkurs, og dermed må teatret lukke. Fredericia er dog ikke længe uden teater, da en række teaterinteresserede borgere køber bygningen på tvangsauktion og igangsætter en restauration. Teatret bliver genindviet allerede i september 1897 til en udsolgt sal.

Årene herefter var præget af skiftende kulturpolitik, krig og forbud i forbindelse med den spanske syge, men på grund af borgernes vedbliven med at støtte teatret og dets forestillinger klarede Fredericia Teater sig.

I 1941 gennemgår teatret en stor renovation, hvor der stort set bliver bygget et helt nyt og flot teater. Desværre går der kun 3 år, før teatersalen er hærget af en voldsom scenebrand og må genopbygges.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

Teatret når lige at genåbne i november 1944, før det i marts 1945 er offer for schalburgtage. Det meste af teatret er nu bogstaveligt talt et hul i jorden.

På nuværende tidspunkt er det altså allerede sket 3 gange, at byen har mistet sit teater – til konkurs, til brand og til krig – og der går da også en del år, før teatret atter bliver genopbygget. Genopbygningen kan kun lade sig gøre, fordi byens fagforeninger gik sammen og indførte et såkaldt tillægskontingent på 25 ører fra alle sine medlemmer, hvilket finansierede en stor del af byggeriet. Tusinde af arbejdende mennesker i Fredericia bidrog altså til, at teatrets lokaler står i dag. I 1956 er der en storslået genindvielse af Fredericia Teater med over 1000 gæster, og hele byen er begejstrede over, at den har fået sit teater tilbage.

Fredericia Teater havde siden en del varierende succes, indtil 1990'erne hvor man begyndte at fokusere på musicalgenren. Herefter tog succesen fart. Musicalakademiet åbnede desuden i 2000 og uddannede mange dygtige folk, der gjorde det muligt at løfte teatrets forestillinger til verdensklasse.

Der blev skrevet bøger om Fredericia Teaters succes, men desværre var det højt at flyve og dybt at falde, og efter et svigtende billetsalg og andre økonomiske udfordringer går teatret konkurs i 2020. Atter engang viser byens borgere og politikere dog deres kærlighed til scenekunsten, og adskillige ildsjæle er grunden til, at teatret kan åbne igen i januar 2021. Nu hedder vi Fredericia Musicalteater, og det er med stor ærefrygt, at vi hver dag gør vores bedste for at løfte arven fra de mange, der kom før os.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

En spændende tid

Fredericia Musicalteater har en lille fast stab og ledes af teaterdirektør Thomas Bay og administrerende direktør Ole Justesen.

Teatret har 3-5 egenproduktioner om året og spiller derudover en række gæstespil i samarbejde med den lokale teaterforening. Der er også tilknyttet et musicaludviklingscenter med navnet PORTAL, der holder workshops og events for dramatikere og sangskrivere i Danmark, som udvikler musicals. Ydermere afholder teatret ofte forskellige events for byens borgere og i samarbejder med forskellige aktører – her kan nævnes Dansk Musical Festival med besøg fra hele Danmark og eventen Musicals på Skoleskemaet for undervisere og skoleledere.

Som sagt er Fredericia Musicalteater ikke bange for en udfordring, og i den seneste tid er det blevet til mange forskellige musicals. Blandt andet spillede vi i foråret 2023 musicalen INGVAR!, som er en kapitalismekritisk satire om ingen ringere end IKEAs stifter Ingvar Kamprad. I efteråret 2022 spillede vi COME FROM AWAY – en musical om sammenhold og menneskelighed efter terrorangrebet 9/11.

I vinteren 2024 har vi både budt på magisk børneteaterkoncert med dragen/kragen/delfinen/hesten Beo i centrum i DEN FORTRYLLEDE KUFFERT samt frække dukker i eksistentielle kriser i AVENUE Q. Fælles for alle forestillingerne er, at vi har oplevet folk undre sig over, om man virkelig kan lave en musical om dukker – om terror – om IKEA!? Og at både anmeldelser og feedback fra publikum efter premiererne har vist, at ja, det kunne man i den grad godt.

Fredericia Musicalteaters indgang. Foto af Sarah Bossen

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

Ingvar! (2023). Foto af Søren Malmose.

Den Fortryllede Kuffert (2024). Foto af Søren Malmose

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

OPGAVER OG ØVELSER

OM TEATERS SEMIOTIK

Når man skal analysere en teaterforestilling, kan man tage udgangspunkt i en semiotisk analyse. Det betyder, at man ser forestillingen som en række ”tegn”, der alle har en betydning. Det er for eksempel ikke lige meget, om man i en scene i en forestilling bruger rødt lys eller blå lys – de to slags lys vil have forskellige betydninger for dem, der ser forestillingen. I en semiotisk analyse kigger man på ”tegnene” individuelt, hvorefter man kigger på det samlede billede.

Opgave 1 - en teaterforestillings ”tegn”

a. Hvilke ”tegn” findes der i teaterforestillinger? Lav en liste over alle de ting, I kan komme i tanker om.

b. Teaterforsker Patrice Pavis har lavet et spørgeskema, der bruges til at analysere teaterforestillinger, hvor han har medtaget følgende ”tegn”. Sammenlign denne liste med jeres egen liste:

- Forestillingen generelt (det æstetiske princip)
- Scenografi
- Lys
- Rekvisitter
- Kostumer
- Skuespillerne
- Musik og lyd
- Forestillingens forløb (dramaturgi)
- Forestillingens fortælling (narrativet)
- Teksten
- Publikum

c. Diskuter teatrets tegn og deres betydninger i klassen. Hvilke eksempler kan I komme på, hvor de ovenstående tegn har haft en afgørende betydning for en forestilling?

d. Diskuter Pavis’ tegn ”publikum”. Hvordan kan publikum have en indflydelse på en teaterforestilling?

e. Vælg et af ud af de fire billeder på næste side, og analyser tegnene der indgår i billedet. Fortæl om jeres fund på klassen, og se om dem der har valgt det samme billede, har fået det samme indtryk.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

Come From Away (2022). Foto af Søren Malmose.

Charles Tante (2023). Foto af Søren Malmos

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

De Tre Små Grise (2023). Foto af Søren Malmose.

Den Fortryllede Kuffert (2024). Foto af Søren Malmose

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

EKSTRA OPGAVE - kompositionsøvelse

Kompositionsopgave. Del klassen op i grupper på 4 – 5 personer og giv dem 20 minutter til at lave en scene hver. I scenen skal følgende elementer indgå:

Nogen der bliver uvenner

Nogen der bliver venner

Noget blåt

Noget tøj

Noget hårdt

Noget højt

Replikken ”Det var da på tide!”

Elementerne er til fortolkning. Det vil sige, at ”noget højt” både kan være en høj person, en høj lyd eller nogen med en høj hierarkisk status. Vis scenerne for hinanden og diskutér, hvordan de forskellige elementer er blevet brugt, og hvordan de skifter betydning, alt efter hvilken sammenhæng de bliver sat i.

Opgave 2 – semiotisk analyse af plakater

- a. Nogle teaterforskere siger, at en analyse af en teaterforestilling allerede bør starte, fra man hører om forestillingen første gang. Man kan altså lave en del af analysen, før man overhovedet har set forestillingen. Se på de to eksempler på plakater, der findes på næste side. Hvilke tegn kan I se? Hvilke tanker får I om forestillingerne?

Plakat for Den Fortryllede Huffert (2024)

Plakat for Wicked (2024)

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

Opgave 3 – en semiotisk analyse i praksis

a. Del klassen op i grupper på 4 – 5 personer. Hver gruppe skal lave en iscenesættelse af nedenstående tekst.

Enten fremlægges iscenesættelsen som et oplæg, hvor man kan forklare, hvad for en scenografi, lys, musik lyd, skuespillere osv., man vil bruge, eller også kan det fremføres i klassen med gruppens medlemmer som skuespillere.

To mennesker, A og B, kigger i samme retning.

A: Kan du se den?

B: Ja, selvfølgelig kan jeg se den.

A: Synes du, den er flot?

B: Det ved jeg ikke ...

A: Jeg har en mindre en her, hvis du vil se den tæt på

B: Wow, det må jeg nok sige ...

A: Hvorfor siger du det sådan?

B: Ej, lad nu være med at begynde på det der.

A: Det er da bare en speciel måde at reagere på.

B: Du er altid sådan der ...

A: Nu går jeg altså.

B: Hvornår ser jeg dig igen?

A: Det ved jeg ikke ...

B: Så farvel.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

- b. Efter hver gruppes oplæg / opførelse skal de andre i klassen kommentere på de tegn, der var betydningsbærende. Var det vigtigt, hvilket objekt gruppen havde valgt, at der var tale om? Var det vigtigt, hvem skuespillerne var? Var det vigtigt, hvordan tingene blev sagt? Osv.
- c. Når alle grupper har lavet deres oplæg / opførelse, kan I diskutere, hvordan de forskellige tegn fik en betydning for den samlede analyse af forestillingen. I kan også diskutere forskellene i betydningen i de forskellige gruppers oplæg / opførelse, og hvilke tegn der var grundlag for disse forskelle.

Avenue Q (2024). Foto af Søren Malmose.

Avenue Q (2024). Foto af Søren Malmose.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

MUSICALANALYSE

Når man har set en forestilling og skal arbejde med den, kan det være et rigtig godt redskab at lave en musicalanalyse. En musicalanalyse kan også bruges som grundlag til en anmeldelse eller en opgave. I dette tema bliver I guidet igennem en simpel metode til at lave en musicalanalyse.

Opgave 1 - De nødvendige fakta

a. Som det første i en forestillingsanalyse må man kigge på de fakta om forestillingen, der er relevante for din analyse. Svar på følgende spørgsmål og udvælg dem, som skal med i din analyse:

- Hvem har lavet forestillingen, og hvem var med i den?
- Hvad handlede forestillingen om – kort fortalt?
- Hvor lang tid varede forestillingen?
- Hvor og hvornår hørte du om forestillingen?
- Hvad var dine tanker om forestillingen på forhånd?
- Hvilken tid foregik forestillingen i?
- Hvor mange personer var med, og hvem var deres karakterer?
- Tager forestillingen udgangspunkt i noget historisk / virkelige hændelser?

Opgave 2 - Analyse af elementer

a. Teaterforsker Patrice Pavis har lavet et spørgeskema, der bruges til at analysere teaterforestillinger. Her kommer han ind på en række ”tegn”, der kan sige noget vigtigt om forestillingen. Læs om de enkelte tegn og overvej, hvad I synes, der var vigtigt i den forestilling, I vil analysere. Man bruger ikke spørgeskemaet i sin helhed, men udvælger de tegn som er vigtige for forestillingen og den analyse, man gerne vil lave.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

FORESTILLINGEN GENERELT

- Hvad holder forestillingen sammen?
- Relationen imellem de forskellige elementer (lys, lyd, kostumer, scenograf osv.)?
- Er der et æstetisk princip i forestillingen?

SCENOGRAFI

- Hvilke rumlige former er anvendt?
- Hvad er relationen imellem tilskuerrummet og scenen?
- Hvilke farver er der anvendt, og hvad forbinder I med de farver?

LYS

- Hvad er dynamikken i lyssætningen?
- Hvad er relationen mellem skuespillerne og lyset?
- Hvad er relationen mellem scenografien og lyset?

REKVISITTER

- Hvilke rekvisitter er anvendt?
- Hvad funktion har rekvisitterne?
- Hvad er relationen mellem rekvisitter og skuespillerne?

KOSTUMER

- Hvad er kostumerne, og hvad kan de?
- Hvilken relation har kostumerne til skuespillernes kroppe?

SKUESPILLERNE

- Er der fokus på enkelte skuespillere eller på ensemble?

- Hvad er relationen mellem skuespillerne og deres roller?
- Hvilke typer gestik og mimik bruger skuespillerne?

MUSIK OG LYD

- Hvilken type musik er der brugt i forestillingen?
- Hvilke typer af lydeffekter er der brugt?
- Hvilke funktioner har musik og lyd i forestillingen?

FORESTILLINGENS FORLØB

(dramaturgi)

- Hvordan er dynamikken i forestillingen?
- Hvordan er dynamikken mellem de forskellige elementer (lys, lyd, kostumer, scenografi osv.)?

FORESTILLINGENS FORTÆLLING

(narrativet)

- Hvilken historie bliver fortalt?
- Hvordan er plottet struktureret?
- Hvordan formidles historien af skuespillerne og iscenesættelsen?

TEKSTEN

- Hvilken rolle spiller dramateksten?
- Hvad er relationen mellem tekst og den visuelle og auditive udformning?

PUBLIKUM

- Hvor fandt forestillingen sted?
- Hvordan reagerede publikum?

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

Opgave 3 - Fortolkning

a. I analysens tredje del skal I fortolke på de tanker, I har haft indtil videre. Hvad kan jeres analyse og jeres refleksioner sige om følgende ting:

Temaer

Budskab

Vurdering – hvad synes du om forestillingen?

Fredericia Musicalteaters Lille Sal

EKSTRA OPGAVE - realisationsanalyse

Lav jeres eget bud på en iscenesættelse af den musical, I er i gang med at analysere. Gå i grupper og giv et bud på, hvordan I ville iscenesætte forestillingen, hvis I kunne bestemme alt. Hvordan skulle scenografien se ud? Hvem skulle spille rollerne? Ville I ændre noget i handlingen eller musikken?

Giv gerne nogle skøre bud!

Fremlæg jeres bud for hinanden. Hvis I har god tid, kan I eventuelt lave moodboards, plancher eller fremføre uddrag af scener fra jeres realisation.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

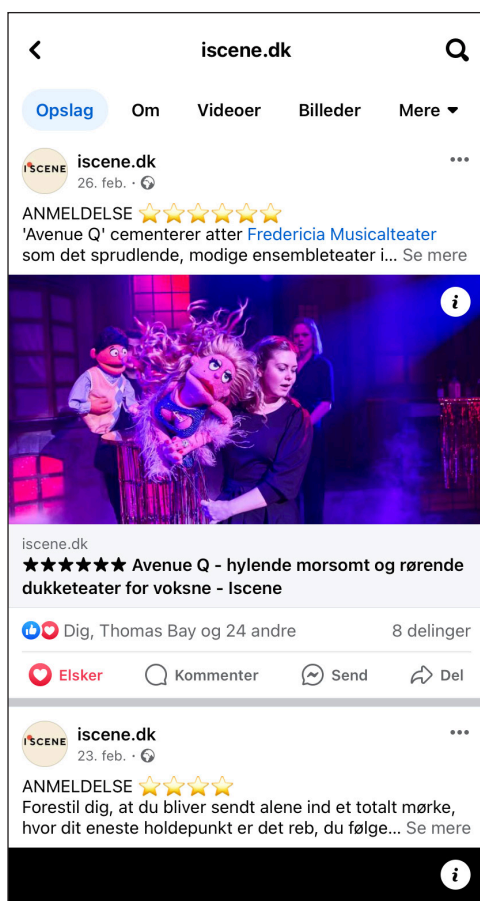
Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

SÅDAN SKRIVER DU EN ANMELDELSE

Der er mange forskellige måder at skrive en teateranmeldelse på. I dette afsnit får I nogle konkrete redskaber og metoder, så I er klar til at skrive jeres egne anmeldelser i klasselokalerne.

Opgave 1 - eksempler på anmeldelser

a. Anmeldelser kan skrives på mange måder og i meget forskelligt sprog. Læs følgende to eksempler på anmeldelser:

<https://iscene.dk/2024/02/26/avenue-q-hylende-morsomt-og-roerende-dukketater-for-voksne/>

<https://ungtteaterblod.dk/anmeldelse-charles-tante-fredericia-musicalteater/>

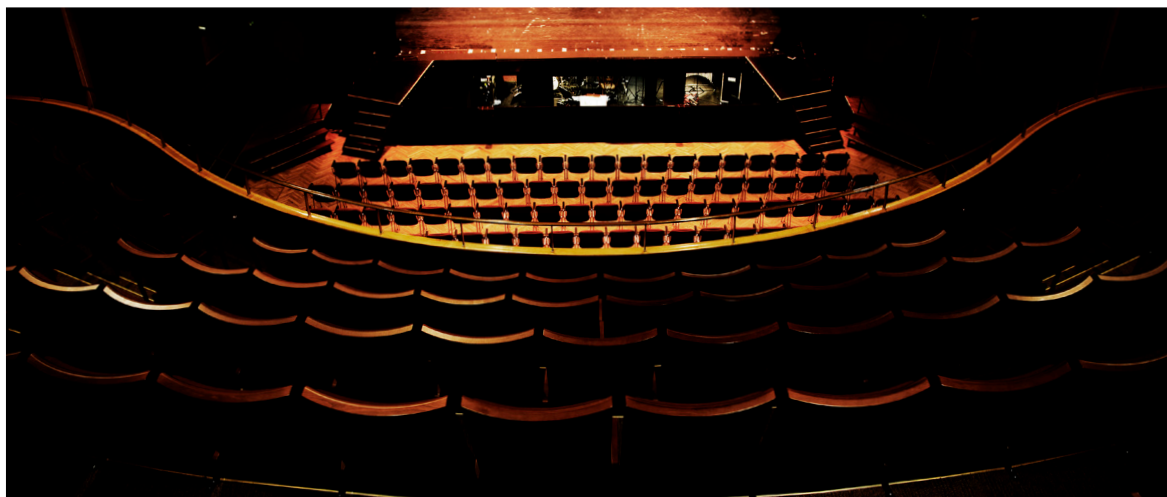
b. Snak på klassen og sammenlign de to anmeldelser. Hvordan var sproget i dem hver især? Hvem har skrevet dem, og kunne man mærke det på anmeldelsen? Hvad havde de til fælles?

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

Opgave 2 - forberedelse til jeres egen anmeldelse

- a. For at lave en anmeldelse skal man se en teaterforestilling, og her kan det være godt at have forberedt sig lidt på forhånd. Man kan for eksempel have set plakaten eller andet materiale om forestillingen, man kan læse noget om forestillingens baggrund, og hvem der er med - og man kan også vælge at holde sit hoved helt "rent" og overhovedet ikke have nogen forventninger til forestillingen, inden man skal se den.
- b. Når du er i teatret, er der to brugte tilgange til at skrive en anmeldelse. Enten har man papir og kuglepen med ind i teatret og sidder og skriver ned undervejs, når der var noget, der gjorde indtryk på en, eller noget som man undrede sig over. Alternativt kan man også lade være med at skrive ned undervejs og bare lade sig opsluge af forestillingen, og så kan man i stedet skrive sine indtryk ned lige bagefter, når man sidder i bussen på vej hjem.
- c. Her er nogle af de ting, man kan tænke over, mens man ser forestillingen eller lige efter:
- Hvordan er musikken, og hvordan bidrager den til historien?
 - Hvordan bidrager scenografien, kostumerne og rekvisitterne?
 - Synes jeg, at skuespillerne gør det godt?
 - Hvad gør et stort indtryk på mig?
 - Hvad undrer jeg mig over?
 - Hvad forstår jeg ikke?
 - Hvad kan jeg rigtig godt lide?
 - Hvad kan jeg ikke lide?
 - Hvilke følelser bliver vækket hos mig og hvorfor?

Balkonen i Store Sal hos Fredericia Musicalteater.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

Opgave 3 – skriv den anmeldelse!

a. Nu har I set en forestilling og fået skrevet nogle indtryk ned. Nu er I klar til at skrive selve anmeldelsen.

Bestem jer på forhånd for, hvordan sproget skal være (fx meget faktuel eller mere personligt eller mere kunstnerisk), og hvordan I vil opbygge anmeldelsen.

b. Her er en række elementer, som de fleste anmeldelser indeholder. Det er dog helt op til jer, hvad jeres anmeldelse skal indeholde:

- Antal stjerner. Typisk ud af 5 eller 6.
- Kort information om hvem der har skrevet anmeldelsen
- Information om hvor forestillingen spiller, og hvem der har lavet den
- Et handlingsreferat
- Fremhævelse af gode og dårlige ting ved forestillingen
- En opsummering til sidst (fx “Alt i alt skal man se AVENUE Q på Fredericia Musicalteater, hvis man godt kan lide...”)

c. Når alle anmeldelser er skrevet, kan I sammenligne med hinanden. Var I generelt meget enige eller meget uenige? Hvad har I valgt at gøre ens, og hvad har I valgt at gøre forskelligt i jeres anmeldelser?

Overblik af Avenue Q anmeldelser (2024). Foto af Søren Malmose

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

DRAMAØVELSER TIL ARBEJDET MED MUSICALS

Dette afsnit er hovedsageligt rettet mod den underviser, som skal facilitere dramaøvelserne. Det kræver ingen specielle forudsætninger - alle kan guide deres elever igennem disse dramaøvelser.

Der er mange fordele ved at arbejde med dramaøvelser i såvel drama som andre fag. Disse øvelser kan fx bruges, når man har set en forestilling, og gerne vil lave noget uddybende arbejde og starte nogle refleksioner i sine elever. De kan også bruges til at arbejde med et tema fx ensomhed eller til at arbejde med et hvilket som helst værk fx bøger eller film. Det centrale er, at eleverne ved hjælp af kropslig læring får en anden tilgang til materialet, og det kan dermed vække nogle kropslige refleksioner, der ikke kan opnås igennem ren refleksion eller dialog.

Dette dramaforløb varer cirka 1,5 time, men kan let tilpasses til forskellige tider og forskellige niveauer. I princippet kan man med minimal tilpasning lave dem med alle fra børn helt ned til 5 år til voksne mennesker.

Øvelserne kan laves i et klasselokale, men hvis man har et dramalokale eller et aktivitetsrum, som er lidt større og indbyder til bevægelse, er dette optimalt. Øvelserne kan laves med 1-2 klasser ad gangen, også afhængig af rummets størrelse.

OPVARMNING

Det er en god idé at varme op med nogle fysiske dramaøvelser. Det sætter både kroppen og sindet i en bestemt tilstand, så man er klar til at lære på nye måder.

Gulvøvelser

I gulvøvelser skal eleverne gå rundt i rummet imellem hinanden uden at snakke sammen. De skal fokusere på at fylde rummet ud og være bevidst om hele rummet og alle menneskene i det på en gang. Udover at være en fysisk opvarmning, øger det elevernes koncentration og samarbejdsevner. Man kan lave følgende varianter i gulvøvelser:

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

- Tempo. Normalt tempo er 5, og tempo kan skrues ned til 1 og op på 10. Man må kun gå (!).
- Tælleøvelse. Eleverne skal tælle til 10 (eller mere), men ingen må sige noget samtidig, og man må ikke aftale noget.
- Bombe/skjold. Alle vælger en af de andre som en bombe og et skjold. Opgaven er at placere sig i rummet, så skjoldet er imellem en selv og ens bombe. Man kan ikke vinde.

Cirkeløvelser

Her sidder eleverne på stole i en cirkel. Disse øvelser er ikke så fysiske som gulvøvelserne, men handler stadig om at opbygge koncentration og blive introduceret til den kropslige måde at arbejde på.

- “Jeg kan godt lide...” En elev skal være inde i midten af cirklen, og de andre sidder på stole i en cirkel omkring vedkommende. Eleven i midten skal sige noget, de godt kan lide, og alle, der er enige i dette, skal bytte plads. Den, der til sidst ikke har en stol, skal nu være i midten. Hvis ingen er enige, skal alle bytte plads.

En variation af denne er, at underviseren på forhånd har lavet udsagn, der relaterer sig til en forestilling eller et tema - fx “Ensomhed er en persons egen skyld” - og så skal de elever, som er enige, bytte plads, hvorefter man kan starte en dialog omkring udsagnet.

- Giv en ting videre. En usynlig ting gives videre til hinanden. Underviseren bestemmer tingen. Det kan relatere sig til en forestilling eller et tema, ellers er typiske teaterting en fugleunge, en mudderklump og en guldbar. Eleverne skal give sig god tid til at forestille sig tingen, når de får den, holder den og giver den videre. Hvad vejer den, hvordan føles det, hvordan håndterer man den?

Fredericia Musicalteaters Lille Sal

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

FORDYBELSE

Statueøvelse

Kan laves med og uden forberedelsestid. Godt at være i mindre grupper af 4 – 6 elever. Man laver statuer / tableauer over et værk eller et oplæg som fx ensomhed. Underviseren kan med fordel have forberedt nogle prompts på forhånd - fx en ensom familie eller et dyrebart venskab. Har man meget tid, er der mulighed for at dynamisere eller bygge videre på tableauerne. Man kan også lade eleverne 'rette' i hinandens billeder eller udfordre dem - fx "hvordan ville det billede se ud, hvis det var en anden, der var ensom?"

Ordløse øvelser

Eleverne deles i to grupper og skiftes til at trække sedler, som underviseren har lavet på forhånd, med fx steder, karakterer eller temaer, som de uden ord og uden aftaler skal spille for den anden gruppe. De får lov til at spille i 10 – 20 sekunder, og så må den anden gruppe prøve at gætte, om de kan se, hvad der bliver spillet. Spørg gerne ind til, hvordan de kunne se det, hvis de gætter rigtigt.

Charles Tante (2023). Foto af Søren Malmose

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

KOMPOSITIONSOPGAVER

I en kompositionopgave får eleverne ret frie tøjler til at skabe en scene, men der stilles en række krav til, hvad der skal være med, og det laves typisk på baggrund af et tema eller et værk. Jo ældre eleverne er, jo flere krav kan man stille. Til mindre elever skal det nok mest være "Lav en scene med nogle, der bliver venner og uvenner". Til de ældre elever kan man med fordel have en række krav fx:

- Nogen der bliver uvenner
- Nogen der bliver venner
- Noget blåt
- Noget tøj
- Noget hårdt
- Noget højt
- Replikken "Det var da på tide!"

EVALUERING

Det er altid godt at evaluere efter et dramaforløb. Spørg ind til, hvad eleverne godt kunne lide, og hvad de fik ud af de forskellige øvelser. Hvordan var det at lære på en ny måde? Hvad gik op for dem om forestillingen eller temaet undervejs?

Fredericia Musicaltheaters Store Sal

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

MUSICAL-ORDBOG

Her er en lille ordbog med forklaring på nogle af de begreber, der bliver præsenteret i materialet.

AKT

En forestilling er typisk delt ind i akter, som består af scener. Mange musicals i dag har 2 akter.

ALTERNERENDE

Hvis man har alternerende på en rolle, betyder det, at der er 2 eller flere skuespillere, som skiftes til at spille rollen.

BUKSEROLLE

En rolle hvor en kvinde spiller en mand.

DAMESIDE

Højre side af scenen set fra salen.

DRAMATIKER

Også kaldet manuskriptforfatter. Den eller de personer, som skriver manuskript til en forestilling.

DRAMATURGI

En forestillings opbygning.

DRØMMEBALLET

En dansesekvens i en musical. Drømmeballetten opstod i musicalens guldalder.

JUKEBOX-MUSICAL

En musical med musik, der eksisterer i forvejen. Fx musicalen Mamma Mia, der bruger musik af ABBA.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

EGENPRODUKTION

En forestilling som et teater selv skaber. I modsætning til et gæstespil.

ENSEMBLE

I en musical har man typisk roller og ensemble. Ensemble er gruppen af spillere, der er kor, dansere og spiller mindre roller.

GENNEMKOMPONERET MUSICAL

En musical hvor der ikke er noget snak/dialog, kun sang og musik.

GÆSTESPIL

En forestilling som et teater lægger lokaler til, men som de ikke selv har skabt. I modsætning til en egenproduktion.

KAPELMESTER

Den person der leder orkestret.

KARAKTERER

Personer i en forestilling.

KNÆK OG BRÆK

På teatre siger man, at det bringer uheld at ønske "held og lykke". Derfor siger man "knæk og bræk" eller "pøj pøj" i stedet.

KOMPONIST

Den eller de personer, som skriver musik til en forestilling.

VAUDEVILLE

Musikteater der kom før musicalen. Musikalske komedier der gjorde grin med samfundsaktuelle problemer.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

KONGESIDE

Venstre side af scenen set fra salen.

KOST OG MASK

Slang for når skuespillerne er i kostume og makeup.

MEGAMUSICAL

Musicals med kæmpe scenografier, mange medvirkende og store dansenumre. Udtrykket opstod i 1970'ernes musicals.

NARRATIV

Et andet ord for fortælling eller historie. Beskriver handlingsforløbet i en forestilling.

OFF-BROADWAY

Et off-Broadway-teater er et teater i New York, hvor der kan sidde imellem 100 og 499 publikummer. Står i modsætning til et Broadway-teater. Mange forestillinger har premiere off-Broadway, før de får lov til at spille på et Broadway-teater.

OPRETTE

Musikteater der kom før musicalen. Betyder "let opera". Den har ofte en sjov og let historie.

ORDE

Når skuespillerne øver replikker, kalder de det sommetider "at orde".

ORKSTERGRAV

Det område hvor musikerne under en forestilling sidder og spiller. Typisk foran eller neden under scenen.

REVY

Musikteater der kom før musicalen. Den består af sketches, monologer og sange og behandler ofte sin samtid.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

RØDE LAMPER

Når en forestilling er udsolgt, siger man, at den har røde lamper. På Fredericia Musicalteater lyser vores skilt rødt, når dette sker.

SCENOGRAFI

Et samlet udtryk for det visuelle på scenen herunder kulisser.

SEMIOTIK

En analysemetode hvor man ser på en forestillings "tegn".

SWING

En skuespiller der typisk kan overtage flere roller eller tracks fra de andre. Sommetider er swings en del af ensemblet, og sommetider er de off-stage swings, altså ikke på scenen.

TRACK

Udtryk for en skuespillers gang på scenen, altså hvilke scener de skal være inde, hvornår de kommer ind og ud, hvor de skal stå og så videre.

TRIPLE THREAT

En performer der både er trænet i at spille skuespil, synge og danse.

UNDERSTUDY

En skuespiller, der overtager en rolle, hvis den person, som har rollen, er syg og ikke kan spille. Understudys er typisk en del af ensemblet.

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------

Eventyr	Action	Gys	Satire	Fredericia	Intensitet	Drama	Humor	Scene
Magi	Sanselighed	Sal	Nærvær	Musical	Episk	Musik	Kvalitet	Nostalgi
Oplevelser	Følelser	Tragedie	Teater	Eufori	Gåsehud	Bravur	Romantik	

LITTERATURLISTE

- [1] Den Store Danske: "Inspirationen fra Frankrig og Tyskland". <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=476818>
- [2] Den Store Danske: "Vaudevillerne". <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=476819>
- [3] Geill, Flemming: "Lad mig sige det på den måde", (København: Lademann, 1975)
- [4] Den Store Danske: "Revy". <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=429809>
- [5] Eigtved, Michael: "Musicals Storbyscene og drømmerum" (København: Museum Tusculanums Forlag, 1995)
- [6] Geill: "Lad mig sige det på den måde"
- [7] Eigtved: "Musicals. Storbyscene og Drømmerum"
- [8] Mordden, Ethan: "Anything goes, a history of American musical theatre", (New York: Oxford University Press, 2013)
- [9] Eigtved, Michael: "Musicalguide – alt om 60 udenlandske og danske musicals" (København, Rosinante, 2002)
- [10] Eigtved: "Musicalguide"

Sanselighed	Fredericia	Intensitet	Musical	Episk	Musik	Teater	Kvalitet
-------------	------------	------------	---------	-------	-------	--------	----------